

Na osnovu člana 35. stav 1. tačka 1.1. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/16. avgust 2010. godine), člana 4. stav 3, člana 104. stav 19. i Poglavlja XVIII Zakona br. 05/L-45 o osiguranju (Službeni list Republike Kosovo, br. 38/24. decembar 2015. godine), Odbor Centralne banke, na svojoj sednici održanoj 30. septembra 2019. godine, usvojio je:

UREDBA O LIKVIDACIJI OSIGURATELJA

Član 1

Cilj i delokrug

1. Ovom uredbom se definišu likvidacija osiguratelja, kao i kriterijumi i procedure za likvidaciju osiguratelja radi očuvanja finansijske stabilnosti u zemlji i obezbeđivanja adekvatne zaštite prava nosioca polica.
2. Ova uredba se primenjuje na osiguratelje i ogranke stranih osiguratelja koji su akreditirani od strane Centralne banke Republike Kosovo za obavljanje poslova osiguranja i reosiguranja u životnim i neživotnim klasama u Republici Kosovo.

Član 2

Definicije

1. Svi izrazi korišćeni u ovoj uredbi imaju isto značenje kao i definicije iz Zakona br. 05/L-045 o osiguranju (u daljem tekstu: Zakon o osiguranju) i/ili sa definicijama u nastavku za potrebe ove uredbe:
 - 1.1. **Privremeni upravnik** - podrazumeva lice koje je CBK imenovala radi upravljanja privremenim procesom upravljanja prema Zakonu o osiguranju;
 - 1.2. **Likvidator** - podrazumeva lice koje je CBK imenovala ili odobrila da preuzme potpunu kontrolu osiguratelja, sa ciljem upravljanja procesom likvidacije;
 - 1.3. **Likvidacija** - podrazumeva realizaciju imovine osiguravača i raspodelu dohotka među poveriocima, akcionarima ili članovima, u zavisnosti od slučaja, što nužno uključuje intervenciju CBK-a, bilo da su dobrovoljni ili obavezni;
 - 1.4. **Postupak likvidacije** - podrazumeva kolektivni postupak koji uključuje likvidaciju ove uredbe i Zakona o osiguranju.
 - 1.5. **Osiguratelj** - osim ako se u ovoj uredbi ne spominje posebno, izraz osiguratelj podrazumeva osiguratelja i reosiguratelja.

Član 3

Vrste likvidacije

1. Likvidacija osiguratelja ili ogranka spoljnog osiguratelja može se obaviti u skladu sa Zakonom o osiguranju i ovom uredbom putem:
 - 1.1 Dobrovoljne likvidacije;
 - 1.2 Likvidacije.

Član 4

Dobrovoljna likvidacija

1. Dobrovoljna likvidacija može se pokrenuti odlukom Generalne skupštine akcionara osiguratelja. Procedura dobrovoljne likvidacije može započeti tek nakon što osiguratelj dobije prethodno odobrenje od strane CBK-a.
2. Odluka o dobrovoljnoj likvidaciji može se odobriti od strane CBK-a u sledećim slučajevima:
 - 2.1. Osiguratelj, koji je u saglasnosti sa zakonskim i regulatornim zahtevima / je solventan, odlučuje da izađe sa tržišta i završi aktivnosti osiguranja za koje je licenciran od strane CBK-a.
 - 2.2. Osiguratelj, koji je u saglasnosti sa zakonskim i regulatornim zahtevima / je solventan, odlučuje da je postigao svoj cilj, kao i njegovi akcionari odlučuju da svoje investicije vrate odgovarajućem osiguratelju.
3. Do dobrovoljne likvidacije se može doći samo ako je osiguratelj u saglasnosti sa regulatornim zahtevima za kapital i solventnost tokom procesa likvidacije; shodno tome pokriva svoje obaveze.
4. Za odobrenje dobrovoljne likvidacije, osiguratelj mora CBK-u podneti pismeni zahtev uz dokumentaciju koja je navedena u članu 5. ove uredbe. CBK će odlučiti o zahtevu osiguratelja za dobrovoljnu likvidaciju u roku od četrdeset pet (45) kalendarskih dana od dana kompletiranja dokumentacije.

Član 5

Zahtev za odobravanje dobrovoljne likvidacije

1. Zahtevu za odobrenje dobrovoljne likvidacije iz člana 4. stav 4. ove uredbe prilaže se sledeća dokumentacija:
 - 1.1. Odluka Generalne skupštine akcionara o dobrovoljnoj likvidaciji;
 - 1.2. Odluka o imenovanju predloženog likvidatora;
 - 1.3. Plan likvidacije;
 - 1.4. Potvrda o ispunjenju poreskih obaveza od strane nadležnih poreskih organa;
 - 1.5. Ostale dodatne informacije koje CBK može smatrati prikladnim tokom procesa razmatranje zahteva za odobrenje dobrovoljne likvidacije.
2. Plan likvidacije prema stavu 1. tačka 1.2 ovog člana, treba da sadrži najmanje sledeće:

- 2.1. Način obaveštavanja o likvidaciji svih povezanih lica;
- 2.2. Način i iznos naknade likvidatora;
- 2.3. Procenu ukupne i podeljene imovine po klasama, uključujući novčana, materijalna i nematerijalna dugoročna i kratkoročna sredstva, finansijsku imovinu i potraživanja;
- 2.4. Vrednost ukupnih obaveza i po klasama i prioritetima koji proizilaze iz portfelja osiguranja i drugih obaveza;
- 2.5. Vremenski plan za izmirenje obaveza;
- 2.6. Trošak likvidacije;
- 2.7. Predviđenu vrednost imovine osiguratelja nakon izmirenja obaveza prema poveriocima;
- 2.8. Pravne, organizacione, finansijske, tehničke i druge mere za sprovođenje plana likvidacije;
- 2.9. Sve ostale dodatne informacije koje CBK traži, slučaj za slučajem.

Član 6

Odobrenje/odbijanje dobrovoljne likvidacije

1. CBK će odobriti zahtev za dobrovoljnu likvidaciju, ako procenjuje da:
 - 1.1. Interesi nosioca polica i drugih poverilaca osiguratelja su pravilno zaštićeni;
 - 1.2. Plan likvidacije je u skladu sa Zakonom o osiguranju, ovom uredbom kao i drugim važećim zakonima i uredbama;
 - 1.3. Zahtev je popunjen i podržan sa dokumentacijom koja se zahtevala Zakonom o osiguranju, ovom uredbom i drugim važećim zakonima i uredbama;
 - 1.4. Osiguratelj je u saglasnosti sa regulatornim zahtevima za kapital, solventnost i imovinu za pokriće tehničkih rezervi tokom procesa likvidacije, kako bi se pokrile svoje obaveze.

2. CBK odbija zahtev za dobrovoljnu likvidaciju, ako smatra da:
 - 2.1. Interesi nosioca polisa i drugih poverilaca osiguratelja nisu adekvatno zaštićeni;
 - 2.2. Plan likvidacije ne sadrži elemente člana 5. stav 2. ove uredbe;
 - 2.3. Zahtevu iz člana 5. ove uredbe nije priložena dokumentacija;
 - 2.4. Osiguratelj nije u saglasnosti sa regulatornim zahtevima za kapital, solventnost i imovinu da bi pokrio tehničke rezerve za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije;
 - 2.5. Imovina osiguratelja nije dovoljna da pokrije svoje obaveze tokom procesa likvidacije.

3. U slučaju odbijanja zahteva za odobrenje dobrovoljne likvidacije, CBK će tražiti od osiguratelja da preduzme neophodne mere za otklanjanje razloga na kojima je zasnovano odbijanje ili će odlučiti o sprovođenju likvidacije prema odredbama Zakona o osiguranjima i odredbama ove uredbe o likvidaciji.

4. Ako CBK odbije zahtev za odobrenje dobrovoljne likvidacije, jer smatra da osiguratelj ne poseduje odgovarajući kapital ili menadžment, ili da osiguravač ne poštuje regulatorne zahteve tokom dobrovoljne likvidacije, a dobrovoljna likvidacija ne može biti uredno izvršena, CBK će odlučiti o sprovođenju likvidacije u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju i odredbama ove Uredbe o likvidaciji.
5. Ako CBK odluči za odbijanje zahteva za dobrovoljnu likvidaciju i odluči da sprovede likvidaciju, licenca osiguratelja se treba opozvati u skladu sa članovima 16. i 124. Zakona o osiguranju.

Član 7

Likvidacija

1. CBK može doneti odluku o započinjanju procesa likvidacije osiguratelja u sledećim slučajevima:
 - 1.1. Ako CBK procenjuje da postoji jedan ili više razloga za oduzimanje dozvole osiguratelja u skladu sa članovima 16. i 124. Zakona o osiguranju;
 - 1.2. Ako osiguratelj ne uspe da bude u usklađenosti sa regulatornim zahtevima za kapital, solventnost i imovinu u pokrivanju tehničke provizija;
 - 1.3. Ako CBK smatra da osiguratelj ne može postići potreban nivo likvidnosti i solventnosti tokom privremenog procesa uprave;
 - 1.4. Ako CBK odbije zahtev za odobrenje dobrovoljne likvidacije osiguratelja;
 - 1.5. Ako CBK smatra da osiguratelj tokom procesa privremene uprave nije poboljšao u skladu sa članom 99. Zakona o osiguranju;
 - 1.6. Ako generalna skupština akcionara, održana na zahtev privremenog upravnika u skladu sa članom 98. Zakona o osiguranju, ne uspe povećati kapital;
 - 1.7. Osim gore navedenih slučajeva u ovom članu, u slučaju podređenog subjekta ili ogranka stranog osiguratelja, CBK može odlučiti da započne likvidaciju podređenog subjekta ili ogranka ako je nadzorni autoritet ili drugi nadležni autoritet u državi porekla osiguratelja, odlučio da vrši likvidaciju osiguratelja ili ogranaka tog osiguratelja.

Član 8

Likvidator

1. U slučajevima dobrovoljne likvidacije, istovremeno sa odlukom o pokretanju postupka dobrovoljne likvidacije, osiguratelj mora odrediti lice kao likvidatora, koje će voditi proces dobrovoljne likvidacije.
 - 1.1. Likvidator kojeg odredi osiguratelj treba da ispunjava sve kriterijume koji su potrebne za odobrenje direktora i viših upravnika osiguratelja, uključujući kvalifikaciju i iskustvo;
 - 1.2. Odluku o pokretanju procesa dobrovoljne likvidacije i imenovanju likvidatora odobrava CBK.
 - 1.3. U slučaju promene likvidatora tokom procesa dobrovoljne likvidacije, osiguratelj mora da dobije i prethodno odobrenje CBK-a.

2. U slučajevima likvidacije, istovremeno sa odlukom o pokretanju procesa likvidacije, CBK će doneti odluku o imenovanju likvidatora.
3. Odluka o imenovanju likvidatora utvrđuje obaveze i odgovornosti likvidatora u skladu sa obavezama i odgovornostima utvrđenim u članu 104. Zakona o osiguranju. Ovom odlukom će biti utvrđeni i uslovi plaćanja likvidatora.
4. Likvidator će biti imenovano lice koje ispunjava najmanje sledeće kriterijume:
 - 4.1. kriterijumi za odobrenje direktora i viših upravnika osiguratelja, uključujući kvalifikaciju u skladu sa Zakonom o osiguranju.
 - 4.2. da ima najmanje pet (5) godine profesionalnog iskustva u finansijskim ili drugim relevantnim oblastima ili iskustvo u likvidaciji najmanje dva pravna subjekta slične veličine sa osigurateljem u likvidaciji;
 - 4.3. da nije bio akcionar, član odbora direktora ili viši upravnik osiguratelja koji je predmet likvidacije u poslednje tri godine pre nego što se donese odluka o likvidaciji.
5. CBK može okončati mandat likvidatora iz sledećih razloga:
 - 5.1. više ne nastavlja sa ispunjavanjem kriterijuma iz stava 4. tačka 4.1 ovog člana;
 - 5.2. imenuje se likvidator drugog osiguratelja;
 - 5.3. obavlja likvidacionu delatnost na neprofesionalan način;
 - 5.4. nije u mogućnosti da obavlja svoje aktivnosti.
6. U slučaju ostavke, likvidator mora svoju ostavku podneti pismeno u CBK, navodeći razloge svoje ostavke.
7. U slučaju promene likvidatora, razrešeni likvidator ili likvidator koji je dao ostavku treba da nastavi aktivnost likvidacije do imenovanja novog likvidatora.

Član 9

Prenošenje portfelja u procesu likvidacije

1. Tokom procesa likvidacije licenciranog osiguratelja za delatnost životnog osiguranja, likvidator kojeg imenuje CBK, treba nastojati da prenese portfelj osiguranja na jednog ili više drugih osiguratelja koji imaju licencu za obavljanje delatnosti životnog osiguranja.
2. Tokom procesa likvidacije licenciranog osiguratelja za neživotnu delatnost osiguranja, likvidator, ako to smatra odgovarajućim za nosioca polise, može pokušati da prenese deo ili ceo portfelj osiguranja na jednog ili više drugih osiguratelja licenciranih za klase neživotnog osiguranja. U takvim slučajevima osiguratelj koji prihvata portfelj osiguranja mora da bude licenciran za klase neživotnog osiguranja čiji portfelj prihvata.
3. Prenošenje portfelja iz stavova 1. i 2. ovog člana može se obaviti samo uz prethodnu saglasnost CBK-a u skladu sa odredbama člana 36, 37. i 38. Zakona o osiguranju.
4. U slučajevima prenošenja portfelja osiguranja iz stavova 1. i 2. ovog člana, osiguratelj primalac je u dobrom finansijskom stanju (što se tiče kapitala, solventnosti i likvidnosti) kao i prihvatanje portfelja osiguranja ne sme pogoršavati ovo stanje.

5. Prenosanje portfelja osiguranja može se učiniti samo u roku od trideset (30) dana od dana otvaranja likvidacije, nakon čega se rok ugovora o osiguranju raskida u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima i članom 10. ove uredbe.
6. Prednosti za isplatu potraživanja prema Zakona o osiguranju i ovom uredbom, ne odnose se na troškove nastale u prenosu portfelja osiguranja na osnovu ovog člana.

Član 10

Validnost ugovora o osiguranju

U slučaju likvidacije osiguratelja, ugovori o osiguranju raskidaju se nakon isteka od trideset (30) dana od dana stupanja na snagu odluke o likvidaciji od strane CBK-a.

Član 11

Obaveštenje o likvidaciji

1. Likvidator kojeg imenuje CBK će, što je pre moguće, ali ne duže od dva (2) radna dana od dana imenovanja, poslati obaveštenje svim kancelarijama osiguratelja, uključujući kancelarije osiguratelja, uključujući kancelarije posrednika koji posreduju na račun tog osiguratelja, gde ih obaveštava o njegovom imenovanju kao likvidatora prema odredbama Zakona o osiguranju i vremenu kada će preuzeti svoje dužnosti likvidatora.
2. Obaveštenje iz stava 1. ovog člana treba da sadrži:
 - 2.1. obaveštenje da se ovlašćenja i odgovornosti lica koja su angažovana u vezi sa finansijskim odgovornostima osiguratelja, od trenutka primanja odgovornosti likvidatora, poništavaju se.
 - 2.2. obaveštenja da osobe koje su ranije imale ovlašćenja daju uputstva u ime osiguratelja, u vezi sa plaćanjima ili prenosima imovine osiguratelja ili da upravljaju imovinom osiguratelja više nemaju ta ovlašćenja.
 - 2.3. obaveštenje da osobe koje su prethodno imale ovlašćenja da daju uputstva u ime osiguratelja, u vezi plaćanja ili prenosa imovine osiguratelja ili da upravljaju imovinom osiguratelja više nemaju ta ovlašćenja;
 - 2.4. obaveštenje da je licenca osiguratelja oduzeta;
 - 2.5. pravne posledice otkazivanja licence na postojećim ugovorima o osiguranjima;
 - 2.6. obaveštenje da se svi zahtevi protiv osiguratelja praćeni odgovarajućim dokazima, moraju se uputiti imenovanom likvidatoru u roku od 90 dana od poslednje objave u novinama u skladu sa stavom 3. ovog člana.
 - 2.7. obavestavanje o mogućim pravnim posledicama ukoliko se zahtevi ne budu poslali imenovanom likvidatoru u roku.
 - 1.1. ime, prezime i kontakt podaci likvidatora i ime i adresu gde se dostavljaju zahtevi protiv osiguratelja.
 - 1.2. obaveštenje o pravima i obavezama poverilaca u procesu likvidacije, posebno obaveštenje o prioritetu potraživanja.

2. Likvidator treba da objavi obaveštenje sa kojim se preciziraju preduzete aktivnosti u jednoj ili više novina koje su široko rasprostranjene na Kosovu. Objavljivanje bi trebalo da bude najmanje jednom nedeljno i trajaće mesec dana. CBK će pregledati i odobriti sadržaj obaveštenja.
3. Obaveštenje iz stava 3. ovog člana objavljuje se na službenim jezicima Kosova, objavljivanje koje ne sme biti kraće od jedne osmine (1/8) stranice novina u kojoj se objavljuje.
4. U skladu sa članom 103. stav 2. Zakona o osiguranju, sadržaj obaveštenja mora da odobri CBK.
5. Obaveštenja prema ovom članu se objavljuje i na službenoj veb stranici osiguratelja što je u procesu likvidacije.

Član 12

Obaveze i odgovornosti likvidatora i efekti likvidacije

1. Glavne funkcije likvidatora su da upravlja osigurateljem u stečaju, da likvidira njegovu imovinu, da plati štetu koja je prouzrokovana osiguranicima i poveriocima.
2. Likvidatori imaju sva ovlašćenja Odbora direktora i akcionara dotičnog osiguratelja.
3. U zavisnosti od osnovne namene za maksimalno ispunjavanje obaveza osiguratelja u odnosu na osiguranike i poverioce, likvidator ubrzava prodaju imovine osiguratelja i isplatu posednicima polisa.
4. Likvidator može da preduzme bilo kakvu akciju u vezi sa likvidacijom osiguratelja.
5. Likvidator ne može da izda nove polise ili da produži rok postojećih polisa.
6. Likvidator, uz pismenu saglasnost CBK-a, može da pozajmi novac na osiguranoj ili na neosiguranoj osnovi.
7. Likvidator može da zabrani ili ograniči isplatu bilo koje obaveze, da zaposli i otpusti radnike, menadžere ili konsultante, da sprovede bilo koju meru u ime osiguratelja ili da pokrene ili brani ili da preduzme u ime osiguratelja bilo kakvu akciju ili pravni postupak.
8. Likvidator će imati neograničena ovlašćenja u pristupu i kontroli kancelarija, poslovnih knjiga i drugih evidencija, kao i sredstava i obaveza osiguratelja.
9. Na zahtev likvidatora, službeno lice za sprovođenje zakona ili drugi službenici će pomoći likvidatoru da uđe u prostorije osiguratelja, radi kontrole njegove imovine.
10. Likvidator ima pravo da podnese tužbu i da se brani od tužbi u redovnim sudovima i u arbitražnim postupcima, u ime osiguratelja u likvidaciji.
11. Likvidator ima ista prava i privilegije i podleže istim obavezama, kaznama, uslovima i ograničenjima koja se primenjuju za Odbor direktora ili druge zaposlene licenciranog osiguratelja prema ovom Zakonu.
12. Prava odbora direktora i akcionara osiguratelja suspenduju se tokom likvidacije. Likvidator zadržava neke ili sve članove Odbora direktora i zaposlene uz razumnu nadoknadu potrebnu za upravljanje likvidnosti i za obavljanje svojih funkcija, posebno određenih u pisanoj formi od strane likvidatora.
13. Likvidator može da otpusti sve zaposlene osiguratelja i oni mogu da ne dobiju bilo kakvu nadoknadu zbog otpuštanja.
14. Likvidator osigurava imovinu osiguratelja i zahteva njegovu zaštitu od krađe ili bilo koje druge neprimerene aktivnosti, preduzimajući aktivnosti koje posebice obuhvataju:
 - 14.1. promenu ključeva i ograničavanje njihove upotrebe kod spoljašnjih ulaza kancelarija osiguratelja i unutrašnjih kancelarije, gde postoje finansijska sredstva, podaci ili oprema koja bi nekom pojedincu omogućila nezakonit pristup finansijskim sredstvima;

- 14.2. promenu ili kreiranje kodova u računarima osiguratelja i da se dozvoli pristup samo određenom broju pouzdanih zaposlenih;
 - 14.3. izdavanje novih identifikacionih fotografija za ulaz ovlašćenih zaposlenih u prostorije osiguratelja i kontrola ulaza drugih lica u ove prostorije;
 - 14.4. ukidanje dozvola za lica sa finansijskom odgovornošću osiguratelja i izdavanje novih ovlašćenja i obaveštenja za treća lica o ovome;
 - 14.5. informisanje osiguranika, agenata, brokera, reosiguratelja, relevantnih poreskih kancelarija, banaka i preduzeća koja imaju poslovne odnose sa osigurateljem, da lica koja su prethodno bila ovlašćena da daju savete u ime osiguratelja u pogledu upravljanja imovinom i računima, nemaju više takva ovlašćenja i da samo likvidator i osobe koje je on ovlastio imaju takva ovlašćenja; i
 - 14.6. obustavu plaćanja uopšte sa širokom raspodelom i plaćanje bilo koje vrste za Upravni odbor, akcionare pod uslovom da Upravnom odboru bude isplaćena osnovna plata za usluge u svojstvu člana Odbora direktora.
15. Likvidator će pripremiti novi bilans stanja osiguratelja u likvidaciji, na osnovu utvrđivanja vrednosti njegove imovine u likvidaciji sa smanjenjem ekvivalentnih vrednosti obaveza osiguratelja u likvidaciji. Obaveze će se smatrati očekivanim za plaćanje i kamata će prestati da raste od dana imenovanja likvidatora.
 16. U roku od mesec dana nakon uzimanja u posed osiguratelja, likvidator vrši registrovanje sve imovine osiguratelja i šalje kopiju tog registra CBK-u, koji će napraviti primerak koji će biti dostupan javnosti za procenu.
 17. Nakon preuzimanja u posed osiguratelja od likvidatora:
 - 17.1. svaki rok, bilo koje statutarno pitanje, ugovorno ili bilo koje drugo; potraživanja ili prava osiguratelja koja ističu ili se prekidaju, produžiće se za šest (6) meseci od dana isteka ili završavanja;
 - 17.2. svaka konfiskacija ili kamata osiguranja koje su se desila u poslednjih šest (6) meseci pre stupanja na snagu likvidacije, otkazuju se i nijedna konfiskacija ili kamata osiguranja, osim onih stvorenih od likvidatora tokom sprovođenja ovog člana, ne može se konfiskovati od imovine osiguratelja u likvidaciji, sve dok traje likvidacija; i
 - 17.3. ukidaju se prava akcionara, osim prava na prijem imovine ukoliko nešto ostane posle zadovoljavajućeg ispunjavanja zahteva koji imaju prioritet u odnosu na akcionare i prava na primanje svake neto isplate uzete od prihoda osiguratelja i prvenstveno od cele njegove imovine, ukoliko likvidator utvrdi da je osiguratelj imao pozitivnu neto vrednost u trenutku prodaje.
 18. Zahtevi upućeni osiguratelju moraju se podneti likvidatoru, u roku od devedeset (90) dana od dana poslednjeg oglašavanja u novinama. Zahtevi koji se ne podnesu u ovom roku, mogu se uzeti u obzir tek nakon rešavanja svih na vreme podnesenih zahteva i tek kada je podnosilac zahteva pružio dovoljno obrazloženja u vezi sa ne dostavljanjem u navedenom roku, u suprotnom, zahtev neće biti isplaćen.
 19. Procedure za utvrđivanje valjanosti, iznosa potraživanja i likvidacije imovine osiguratelja i isplata potraživanja, utvrdiće se uredbom CBK-a.
 20. Prodaja imovine treba da bude transparentna i komercijalno razumna.
 21. Likvidator CBK-a izveštava svakog meseca za napredak u postupku likvidacije, na način koji je CBK propisao.

Član 13

Profesionalna lica

1. Likvidator može angažovati računovođe, aktuare, procenitelje, advokate, konsultanata i druge profesionalce, tek nakon dobijanja pismenog odobrenja CBK-a.
2. Zahtev za odobrenje lica iz stava 1. ovog člana, utvrđuje detaljno potrebu za njihovim angažovanjem, predlog kompenzacije tim licima i uverenje koje potvrđuje sve materijalne činjenice, ako osoba ima veze sa osigurateljem. Angažovano lice ne bi trebalo da ima veze sa likvidatorom i osigurateljem. Pre izvršavanja bilo kakve isplate tog lica, likvidator mora da primi pismeno odobrenje CBK-a o iznosu takve uplate.
3. Profesionalna lica iz ovog člana trebaju u minimumu da ispune kriterijume za direktore i više upravnike osiguratelja, kako su utvrđeni zakonom o osiguranju i uredbom o licenciranju osiguravača i ogranaka stranih osiguravača. Pored ovih kriterijuma, oni moraju ispunjavati i zakonom propisane kriterijume za svoje profesije u skladu sa relevantnim zakonima.

Član 14

Izbegavanje transfera pre likvidacije

1. Likvidator može podneti tužbu sudu za poništavanje transakcija na osnovu lažnih ili obmanjivih dokumenata koje je izdao osiguratelj na štetu posednika polisa ili poverilaca tokom pet (5) godina pre stupanja na snagu likvidacije.
2. Likvidator može podneti tužbu sudu za otkazivanje dole navedenih transakcija koje utiču na imovinu osiguratelja ili za povraćaj od trećih lica, transfere osiguratelja na sledeći način:
 - 2.1. poklonjeni transferi za bilo koju osobu u vezi sa osigurateljem, koji su urađeni tokom pet (5) godina pre stupanja na snagu likvidacije;
 - 2.2. poklonjeni transferi trećim licima u okviru pet (5) godina pre stupanja na snagu likvidacije;
 - 2.3. transakcije, u kojima je nadoknada data od strane osiguratelja znatno premašila realnu procenu, koja je izvršena tokom tri (3) godina pre stupanja na snagu likvidacije;
 - 2.4. svaka delatnost urađena sa namerom svih uključenih strana, da se sakrije imovina od posednika polisa ili poverilaca, ili da se oslabe njihova prava tokom pet (5) godina pre stupanja na snagu likvidacije;
 - 2.5. stvaranje prava na zalog ili nekog duga na imovinu osiguratelja bez prethodnog odobrenja CBK, i
 - 2.6. ukoliko je tokom poslednjih dvanaest (12) meseci pre datuma stupanja na snagu likvidacije, osiguratelj izvršio prenos imovine ili gotovine u ime jednog kreditnog duga, i ovaj transfer je uticao da taj kreditor dobije više nego što bi dobijao u slučaju da se isplata izvršila nakon likvidacije, pod uslovom da se ukidanje od ove tačke ne sprovodi na transfere izvršene za nosioce polisa koji proizilaze iz njihovih polisa osiguranja.
3. Likvidator može podneti tužbu na sudu za otkazivanje transakcija sa licima povezanim sa osigurateljem koje su izvršene u roku od godinu dana pre stupanja na snagu ove likvidacije, ukoliko su takve transakcije bile štetne po interese posednika polisa osiguranja i ostalih poverilaca. Delatnost za

poništenje takvih transakcija (transfera), može da uradi likvidator u roku od jedne (1) godine nakon stupanja na snagu ove likvidacije.

4. Bez obzira na odredbe koje su ranije navedene u ovom članu, likvidator ne može da otkáže isplatu ili transfer osiguratelja, ako je izvršena u okviru redovnog poslovanja, ili ako je to bio deo istovremene razmene za razumnu ekvivalentnu vrednost, ili do te mere da nakon transfera primalac pruža neosigurani kredit osiguratelju, koji nije ispunjen od strane osiguratelja od dana stupanja na snagu likvidacije.
5. Likvidator može da vrati imovinu ili vrednost prenesene imovine osiguratelja od strane korisnika početnog transfera, samo ako primalac početnog transfera nije isplatio pravu vrednost imovine i znao je da se početni transfer može odbiti u skladu sa odredbama ovog zakona.
6. Zakupodavac prostorija osiguratelja i/ili izvršioca javnih usluga, kao što su električna energija, prirodni gas, voda i telefonski servis ne može da prekine takve usluge osiguratelju samo zbog likvidacije ili zato što osiguratelj nije platio te usluge pre likvidacije. Uprkos ovom ograničenju, takav zakupodavac ili pružalac javnih usluga, može da zahteva od likvidatora da deponuje depozit osiguranja u nekoj banci, pod uslovom da najmodavac i komunalna preduzeća nastave da obavljaju dužnost javnih usluga, tokom procedura likvidacije. Maksimalni iznos tog depozita, ne može biti veći od cene usluga izvršenih za osiguratelja tokom poslednjeg meseca, pre početka likvidacije.

Član 15

Prioriteti u isplati potraživanja

1. U svakoj likvidaciji imovine osiguratelja, dozvoljena i osigurana potraživanja se isplaćuju od prihoda zagarantovane imovine ili na drugi način imovina žiranta se šalje poveriocu osiguratelja. Bilo koji iznos dozvoljenog i osiguranog potraživanja koji ostaje, nakon što je zalog potrošen, tretira se kao osigurano potraživanje.
2. Ostala dozvoljena potraživanja se isplaćuju za sve ostale dugove na osnovu dole navedenih prioriteta:
 - 2.1. neophodni i opravdani troškovi prouzrokovani od likvidatora i CBK-a, uključujući i zarade profesionalaca tokom sprovođenja pravnih odredbi za likvidaciju;
 - 2.2. razumne zarade i koristi socijalnog osiguranja za ne-menadžerske zaposlene osiguratelja u likvidaciji;
 - 2.3. neisplaćena zakonska potraživanja za polise osiguranja;
 - 2.4. zaostali porezi i dažbine u roku od jedne (1) godine pre početka likvidacije; i
 - 2.5. ostali poverioci i neosigurani iznosi osiguranih potraživanja.
3. Ispunjavanje uslova koji pripadaju kasnijoj klasi, sa nižim prioritetom, može se pokrenuti tek nakon kompletnog i potpunog potraživanja prethodne klase najvišeg prioriteta.
4. Ukoliko dostupan iznos za plaćanje, za bilo koju klasu potraživanja nije dovoljan za obavljanje potpune naplate, takvi zahtevi se smanjuju u proporcionalnim merama.
5. Bilo koja dobit koja ostane nakon isplate potraživanja posednika polisa osiguranja i ostalih poverilaca, deli se između akcionara ili vlasnika osiguratelja, u skladu sa njihovim pravima.

Član 16

Valjanost potraživanja za isplatu

1. Da bi potraživanje za isplatu bilo validno treba se dostaviti likvidatoru i ispunjavati sledeće kriterijume:
 - 1.1 Da se podnese u roku utvrđenom članom 103. stav 1. tačka 1.4 Zakona o osiguranju;
 - 1.2 Priroda i iznos potraživanja da odgovara registrima osiguratelja u likvidaciji, ako su na raspolaganju.
2. Ukoliko se potraživanje ne može potkrepiti registrima osiguratelja, ili ako su registri kojima raspolaže osiguratelj neadekvatni za utvrđivanje valjanosti potraživanja, likvidator će zahtevati od podnosioca potraživanja da unutar određenog vremenskog perioda, dostavi dokaze koji dokazuju da se potraživanje treba platiti od strane osiguratelja.
3. Likvidator, može odlučiti o važnosti svakog potraživanja za koje smatra da je podneseno i dostavljeno na opravdani način.

Član 17

Oblik i sadržaj zahteva za isplatu

1. Zahtev za isplatu treba se izvršiti u pismenom obliku i mora sadržavati, najmanje sledeće elemente:
 - 1.1. Vrednost i detalje zahteva;
 - 1.2. Podatke o tome da li je zahtev obezbeđen ili neobezbeđen. Ukoliko je obezbeđen, podaci o instrumentu i iznosu kojim je obezbeđen zahtev.
 - 1.3. Podaci o tome da li su izvršena plaćanja od strane osiguratelja u vezi sa ovim zahtevom.
 - 1.4. Podaci koji dokazuju da je osiguratelj odgovoran za plaćanje tražene vrednosti.
 - 1.5. Podaci da ne postoji ugovor o naknadi (offset), koji se može sprovesti za predmetni zahtev.
 - 1.6. Ostali podaci koje likvidator može tražiti, uz saglasnost CBK-a.

Član 18

Podnošenje zahteva kojima nije utvrđena vrednost

1. Zahtevi kojima nije utvrđena vrednost, trebaju se podneti likvidatoru, u roku prema članu 103. stav 1. tačka 1.4 Zakona o osiguranju, u obliku prema članu 17. ove uredbe.
2. Zahtevi trećih strana, nerešeni do vremena kada je započeo postupak likvidacije, trebaju se predstaviti kao zahtevi koji su primljeni, ali nije utvrđena vrednost.
3. Plaćanja primljenih zahteva kojima nije utvrđena vrednost ne može se izvršiti dok se priroda i vrednost zahteva ne utvrdi i ne klasifikuje prema prioritetima plaćanja u skladu sa članom 107. Zakona o osiguranjima i ovom Uredbom.

Član 19

Potraživanja koja su važeća bez njihovog podnošenja

1. Sledeća potraživanja smatraju se važećim i isplativim prema prioritetima plaćanja u skladu sa članom 107. Zakona o osiguranjima i ovom uredbom, čak iako se ista ne podnesu prema odredbama ove Uredbe:
 - 1.1. Neplaćeni deo beneficija polisa za koje je osiguratelj pokrenuo prve isplate pre dana početka likvidacije.
 - 1.2. Kompletirana potraživanja koja je osiguratelj primio pre datuma početka likvidacije.
 - 1.3. Potraživanja koja proizilaze iz nezarađenih premija.
 - 1.4. Potraživanja koja proizilaze iz institucija odgovornih za poreze, u roku od godinu dana pre početka procesa likvidacije.
 - 1.5. Svako drugo potraživanje kojeg CBK može utvrditi, slično sa podzahtevima iz tačke 1.1 do 1.3 ovog člana.

Član 20

Utvrđivanje vrednosti obezbeđenih potraživanja

1. Utvrđivanje vrednosti obezbeđenih potraživanja treba se zasnivati na sledećim smernicama:
 - 1.1. Vrednost osiguranog potraživanja ne može biti veća od vrednosti obezbeđenog instrumenta (kolateral).
 - 1.2. Obezbeđeni potražilac može podneti instrument obezbeđenja (kolateral) likvidatoru, pri čemu obezbeđeni potražilac ima pravo na jednako plaćanje sa vrednošću instrumenta obezbeđenja ili vrednosti potraživanja koja god je manja. Ocenjivač imenovan od strane likvidatora i odobren od strane CBK-a utvrdiće vrednost instrumenta bezbednosti (kolateral).
 - 1.3. Obračunavanje kamate za osigurani zahtev, zabranjen je od dana početka likvidacije.

Član 21

Utvrđivanje vrednosti preostalih potraživanja za klase neživotnog osiguranja

1. Preostala zakonska potraživanja koja proizilaze iz polisa neživotnog osiguranja, sastoje se iz sledećih tvrdnji i takvih iznosa kao što su navedeni u sledećim smernicama:
 - 1.1. Za potraživanja o nastalim i regulisanim (procenjenim) štetama pre datuma početka likvidacije, i za koje je periodično plaćanje na snazi na taj datum, vrednost potraživanja će se utvrditi prema aktuarskim obračunom, ili sniženom vrednošću svih neisplaćenih periodičnih plaćanja, prema metodama koje CBK utvrdi kao razumne.
 - 1.2. Za potraživanja o štetama nastalim i regulisanim pre datuma početka likvidacije, ali neisplaćenim do tog dana, vrednost potraživanja mora biti jednaka sa vrednošću uspostavljenoj tokom regulisanja (procene) pre početka postupka likvidacije.

- 1.3. Za potraživanja o štetama nastalim od početka likvidacije, ali koje još uvek nisu prijavljene (IBNR), vrednost potraživanja u takvim slučajevima utvrdiće procenjivač imenovan od strane likvidatora i odobren od strane CBK-a.
- 1.4. Ako je uslovima polise predviđeno pravo na povraćaj premije, u takvim slučajevima polisa se smatra poništena od dana početka likvidacije. Vrednost potraživanja vrši se za važeću vrednost premije utvrđenu formulom (eng) „short period scale“ odobrenom od strane osiguratelja.
- 1.5. Ne-zarađena premija, ako je uslovima polise utvrđeno da polisa vazi od jednog određenog datuma do drugog određenog datuma i može se ukinuti od strane svake strane unutar vremena važenja polise. U takvim slučajevima, vrednost potraživanja je deo isplaćene ali nezarađene premije.
- 1.6. U svim ostalim slučajevima, najbolja moguća vrednost koja se može utvrditi.

Član 22

Utvrđivanje vrednosti preostalih potraživanja za klase životnih osiguranja

1. Zakonski zahtevi za polise osiguranja iz životnog osiguranja, sastoje se iz sledećih tvrdnji i takvih iznosa kao što je utvrđeno u sledećim smernicama:
 - 1.1. Dospеле koristi na dan ili pre početka stečaja, za koje periodične isplate efektivno važe od tog datuma. Vrednost potraživanja utvrđuje se aktuarijalnim obračunom ili preko diskonta vrednosti svih neisplaćenih sledećih periodičnih isplata, prema opravdano utvrđenim metodama CBK-a.
 - 1.2. Smrt ili dospеле koristi nastale pre ili do datuma početka likvidacije, ali čiji iznos nije utvrđen ili izvršen do ovog datuma. Iznos potraživanja treba biti jednak sa iznosom koristi.
 - 1.3. U procenjivanju koristi od polisa životnog osiguranja na snazi od datuma početka likvidacije, likvidator će imenovati nezavisnog aktuara, koji treba biti odobren od strane CBK-a. Aktuar će utvrditi iznos koji predstavlja beneficije iz sprovodljivih polisa. Aktuar će utvrditi pojedinačne vrednosti svih važećih polisa po metodama i pretpostavkama odobrenih od strane CBK. Procena izvršena od strane aktuara prema ovoj tački, predstavlja vrednost koristi iz polise osiguranja.

Član 23

Utvrđivanje vrednosti drugih potraživanja

1. Likvidator će odrediti vrednosti svih drugih potraživanja u skladu sa sledećim uputstvima:
 - 1.1. Sva potraživanja proistekla iz ugovora ili obaveza za koje osiguravatelj plaća kamate, zakupninu, dividendu ili fiksna opterećenja (tarife), vrednovaće se u vrednosti glavnice i kamate do dana početka likvidacije. Sve kamate, zakupnine, dividendi i fiksna opterećenja (tarife) se ne obračunavaju nakon datuma početka likvidacije.
 - 1.2. Obaveze prema reosigurateljima (drugačijih od obaveza osiguranih sredstvima osiguratelja), agenata i brokera, smatraju se neosiguranim obavezama osiguratelja.
 - 1.3. Vrednosti potraživanja prema ovom članu utvrdiće se od strane likvidatora uzimajući u obzir njihovu valjanost, u skladu sa zahtevima ove uredbe. Vrednost zahteva zasnivaće se na podacima

osiguratelja i ili podacima i dokazima podnosioca zahteva. U svim drugim slučajevima vrednost se određuje prema razumnoj proceni likvidatora.

Član 24

Obaveštavanje drugih regulatornih organa

1. CBK pre donošenja odluke o likvidaciji podružnice preduzeća ili ogranka osiguratelja strane zemlje, obaveštava dotični nadzorni autoritet strane zemlje i osiguratelja strane zemlje.
2. U slučajevima kada je zemlja porekla podređenog subjekta ili ogranka stranog osiguratelja član Evropskog tela za osiguranje i profesionalne penzije (*EIOPA*), obaveštenje iz stava 1. će se poslati i ovom telu.
3. Obaveštenje o odluci za likvidaciju sadržaće, ali nije ograničeno na, pravne posledice likvidacije.
4. Izuzetno iz utvrđivanja stava 1. ovog člana, u slučajevima kada zbog očuvanja interesa osiguratelja nije moguće ranije obaveštavanje o otvaranju postupka likvidacije, CBK će obavestiti nadzorni organ strane zemlje i osiguratelja strane zemlje, čiji je zavisni subjekat ili podružnica predmet likvidacionog postupka, u roku od 7 kalendarskih dana nakon prijema odluke o likvidaciji.

Član 25

Ostale odredbe likvidacije

1. Zaposlenima i profesionalnim licima imenovanim da predstavljaju ili pomažu likvidatorima ili CBK u vezi sa likvidacijom, ne mogu se isplatiti iznosi veći od plata zaposlenih ili agenata osiguratelja za slične usluge na Kosovu, osim ako CBK može dozvoliti veće plate, ukoliko smatra da su veće naknade potrebne za zapošljavanje i zadržavanje potrebnih i profesionalnih kadrova.
2. CBK ima ovlašćenje da donese odluku o obeštećenju likvidatora i njegove agente za njihove postupke, u uslovima kada CBK smatra da je neophodno.

Član 26

Izveštavanje u CBK

1. Likvidator tokom procesa dobrovoljnog likvidiranja treba da izveštava CBK-u najmanje jednom mesečno ili na zahtev CBK-a, do završetka procesa likvidacije.
2. Likvidator osiguratelja na redovnoj osnovi prema zahtevu CBK-a dostavlja u CBK, prema zakonu o osiguranju:
 - 2.1. Finansijske izveštaje, zajedno sa objašnjenjima o ključnim pozicijama finansijskih izveštaja:
 - 2.1.1. Izveštaj finansijske pozicije;
 - 2.1.2. Izveštaj o prihodima i rashodima;
 - 2.1.3. Izveštaj o toku gotovine;
 - 2.1.4. Izveštaj o planiranju novčanog priliva;

- 2.1.5. Izveštaj o diverzifikaciji sredstava u bankama, uključujući potvrdu banke o stanju sredstava na računu kao i potvrdu o ovlaštenim licima računa;
- 2.1.6. Izveštaj o likvidnosti;
- 2.1.7. Izveštaj o stanju neizvršenih šteta, uključujući i štete u sudskim postupcima;
- 2.1.8. Izveštaj o plaćenim štetama (spisak nadoknađenih lica):
- 2.1.9. Spisak nadoknađenih lica i iznos naknade;
- 2.1.10. Štete rešene vansudskom nagodbom;
- 2.1.11. Štete u parničnim postupcima;
- 2.1.12. Izveštaj o stanju isplativih računa;
- 2.1.13. Izveštaj o stanju imovina – investicionih imovina;
- 2.1.14. Izveštaj o stanju naplativih računa i statusom njihove naplate.
- 2.1.15. Revidirani finansijski izveštaji i mišljenje spoljnog revizora.

Član 27

Konačno izveštavanje u CBK-u

1. Kada završi sa prodajom imovine osiguratelja, likvidator podnosi sažeti izveštaj CBK-u, izveštaj koji treba da sadrži bilans stanja, stanje prihoda i rashoda, kao i izvore prihoda koji su korišćeni tokom procesa likvidacije. Izveštaj takođe treba da sadrži podatke o plaćenim potraživanjima i neplaćenim potraživanjima ako postoje. Izveštaj iz ovog stava treba se držati u dosijeu osiguratelja likvidiranog u CBK.
2. Nakon usvajanja izveštaja od strane CBK-a prema stavu 1. ovog člana, CBK i likvidator se oslobađaju od svake druge odgovornosti u vezi sa likvidacijom osiguratelja.
3. Na kraju procesa dobrovoljne likvidacije, likvidator će podneti sažeti izveštaj CBK-u, za ceo proces likvidacije. Ovaj izveštaj treba da sadrži bilans stanja, izveštaj prihoda i rashoda, kao i izvore prihoda koji su korišćeni tokom procesa likvidacije kao i potvrdu od likvidatora o plaćanju svih potraživanja poverilaca. Izveštaj iz ovog stava treba se čuvati u dosijeu osiguratelja likvidiranog u CBK.

Član 28

Sprovođenje, mere poboljšanja i civilne kazne

Svako kršenje odredbi ove Uredbe od strane likvidatora, biće predmet administrativnih kaznenih mera, kao što je utvrđeno u Zakonu o Centralnoj banci i Zakonu o osiguranju.

Član 29
Ukidanje

Stupanjem na snagu ove Uredbe, ukida se Pravilo 30 o validnosti i iznosu akcionara i štete kreditora, u likvidaciji od 28. marta 2002. godine.

Član 30
Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu petnaest (15) dana od dana njenog usvajanja.

Flamur Mrasori

Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosovo